

VELKOMMEN TIL SPORET VED HESSELBJERGGAARD

Den afmærkede rute til Svogerslev Sø er ca. 1 km lang. Numrene på kortet henviser til nedenstående beskrivelser. God tur.

1 BOGNÆSHALVØEN

På vej hertil er du kommet gennem Kornerup eller Kattinge, som ligger i hver sin ende af Buesøvej. Kattinge er udpeget som særligt bevaringsværdig og har været kulisse i flere film om gamle dage. Bog-næshalvøens jord er meget frugtbar, derfor har først den Katolske Kirke i Roskilde og siden godserne haft store interesser i området. Halvøen har store naturværdier med åbent land, søer, skove og fjorde.

Tjørnebær

2 AGERLANDET

Hesselbjerggaards 30 ha., som ligger omkring gården, blev omlagt til økologi i år 2000. I økologisk jordbrug er kunstgødning og pesticider (gift) ikke tilladt. I sensommeren og efteråret ses kløver, der tilfører jorden kvælstof, som næste års afgrøder kan leve af. Jorden tilføres også kvælstof i form af husdyrgødning. Ukrudt bekæmpes med sædskifte, traktorens strigle og håndkraft. Møder du en agertidsel på din vej, må du meget gerne trække den op.

3 HESSELBJERGGAARD

Gården blev i 1798 udflyttet fra Kattinge landsbyejerslaug og var derefter fæstegård under Lindholm Gods. I 1905 fik den første selvejerbonde skøde på gården. Fra slutningen af 1950'erne blev gården drevet »traditionelt« med byg på markerne og grise i staldene. Før den tid var der en mere varieret produktion med bl.a. frugt og roer, køer og heste, og afgræsning på engene ved søen.

Stæretårnet ved gårdens køkkenhave får stæren til at blive i yngletiden og spise områdets stankelbenslarver.

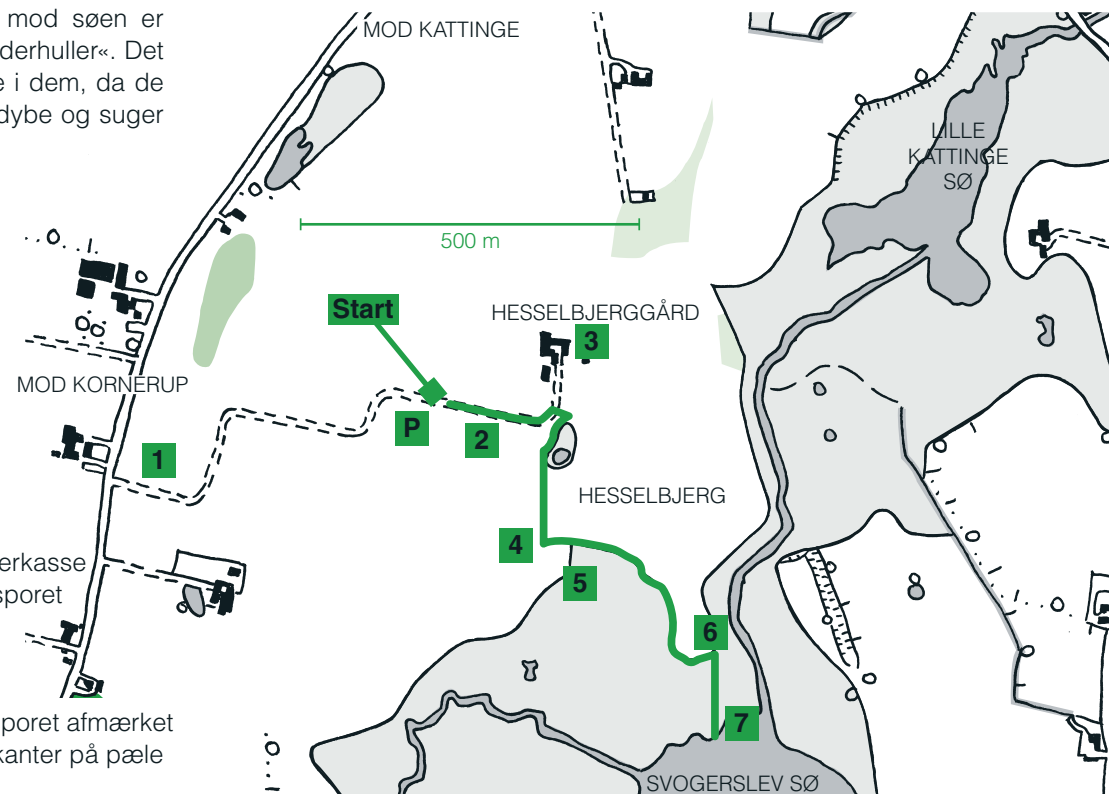
Stær

4 LÆHEGN

Lævirksomheden reducerer afkølingen af markerne til nytte for kulturplanterne. Der skal bier til at bestøve hvidkløveren, men de har svært ved at få næring nok, hvis de ikke får andet end kløver. Læhegnets mange blomstrende træer og buske er som en tankstation for dem. Læhegn giver også fred og ro til fugle og vildt. Endelig er læhegn et smukt landskabsselement.

5 VÅDE ENGE

Vær opmærksom på, at sporet går gennem området, hvor kærerne græsser. De gør ikke noget, blot man lader dem være i fred. Ved søen findes områder med både rigkær (rig på næringsstoffer) og fattigkær (fattig på næringsstoffer). Her vokser den sjældne kærmangeløv og trådstar samt alm. fredløs, trævlekrone og alm. star. Der er også krybdyr som snog (sort med 2 gule nakkepletter, ufarlig), spidssnudet frø og butsnudet frø. Padder og krybdyr er fredede. I området længere ude mod søen er der dybe såkaldte »Odderhuller«. Det er meget farligt at falde i dem, da de kan være 3 til 4 meter dybe og suger een nedad.

Se efter den gule folderkasse – her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med gule trekkanter på pæle

6 KREATURSKJUL OG KØKKENMØDDING

For at give dyrene tag over hovedet og kunne indfange dem, er der etableret et kreaturskjul. Under taget er der foder. Syd for kreaturskjulet, som på Hesselbjergs østside, er der registreret en køkkenmødding fra stenalderen.

7 SVOGERSLEV SØ

Det meste af Svogerslev Sø ejes af Ledreborg Gods. Åen mod nord fører til Lille Kattinge Sø og siden Store Kattinge Sø. Mod vest fører åen først til Buesø og siden til Kornerup Sø og derfra videre til Langvad Å-systemet. Søen og Hesselbjerg, som ses mod nord er fredet. Området er EF fuglebeskyttelsesområde. Der er toppet lappe-dykker, knopsvaner, sivsanger og rørhøg i området. Langs søens østlige side er der drikkevandsboringer. Fiskeri og badning i søen er ikke tilladt.

LANDMANDENS AFGRØDER

Byg

Vårbyg og vinterbyg er den mest dyrkede kornart i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stak - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

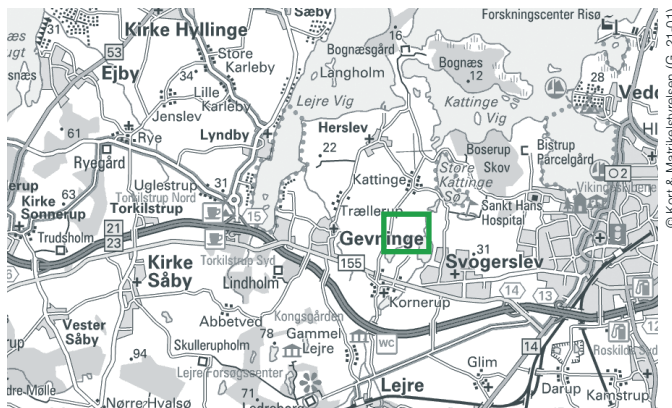
Hvidkløver

Hvidkløveren er let at kende på sine hvide blomster og den hvide »halvmåne« på bladene. Kløver har oftest tre blade og hvis du finder en med fire blade vil det bringe dig held i spil såvel, som i andre af livets forhold. Hvidkløver bruges i græssmarksblandinger, hovedsageligt til afgræsning.

Ærter

Ærteplanten med sine slyngtråde kendes fra køkkenhaven, hvor bælgene, der er ærtens frugt, kan nydes frisk om sommeren. Ligesom kløver er den i stand til at fiksere kvælstof fra luften. Ærterne dyrkes både til konserver og til foder.

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21.01)

Sporet ved Hesselbjerggaard ligger mellem landsbyerne Kattinge og Kornerup, lige udenfor Svogerslev, ca. 10 km vest for Roskilde. Der kører bus til Kornerup. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne. GPS-kordinater til startpunktet: 55.64992°, 11.99675°.

HUND MÅ IKKE MEDTAGES

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendom, og han har åbnet sporet for færdsel til fods.

Sporet er en trampesti, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen. Området længere ude mod søen er der dybe såkaldte »Odderhuller«, der kan være 3 til 4 meter dybe og suger een nedad. Husk gummistøvler især om vinteren. Fiskeri forbudt. Når der er snor over grusvejen, er sporet lukket på grund af jagt. Af hensyn til vildtet i området har hunde ikke adgang. Sporet er etableret i samarbejde med Roskilde Amt.

HELSELBJERGGAARD PÅ INTERNETTET

Det er planen at etablere bondegårdsferie og salg til private/gårdbutik på Hesselbjerggaard. På hjemmesiden www.hesselbjerggaard.dk vil du løbende kunne holde dig underrettet om gårdens produktion.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Løvskov		Sø/Hav/Vandløb
	Granskov		Mose/sump
	Bymæssig bebyggelse		

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Rød rute
	Gul rute		

4 Henvisning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“

åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:

Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Michael Svane Jørgensen · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0151 · Søs Jensen · 6/2003

Sporet ved Hesselbjerggaard

SPOR I
LANDSKABET